

Streszczenie

Przydatność badania immunocytochemicznego i cytomorfometrycznego w rozpoznawaniu wybranych nowotworów złośliwych jam ciała i jamy ustnej u psów

Spośród różnorodnych procesów nowotworowych, nowotwory jam surowiczych i jamy ustnej są stosunkowo często stwierdzane u psów. Zmiany te bywają niekiedy wyzwaniem dla lekarzy klinicystów. Podstawową metodą przedoperacyjnej diagnostyki w takich przypadkach jest badanie cytologiczne, niestety, w niektórych przypadkach wyniki tej analizy są niewystarczające. W związku z powyższym do procesu diagnostycznego wprowadza się dodatkowe, bardziej złożone i inwazyjne metody. Barwienie immunocytochemiczne i analiza cytomorfometryczna są dwiema pomocniczymi metodami, które mogą przyczynić się do zwiększenia skuteczności przedoperacyjnej diagnostyki nowotworowej opartej na analizie mikroskopowej próbek cytologicznych pobranych od zwierząt. Celem prowadzonych badań była ocena możliwości przedoperacyjnego rozpoznawania nisko zróżnicowanych nowotworów jamy ustnej, ze szczególnym uwzględnieniem czerniaków amelanotycznych oraz nowotworów zlokalizowanych w jamach surowiczych u psów, z zastosowaniem barwień immunocytochemicznych oraz analizy cytomorfometrycznej, przeprowadzonych w ramach mało inwazyjnego badania cytologicznego.

Materiał do badania cytologicznego pochodził od psów z potwierdzonymi histologicznie nisko zróżnicowanymi guzami jamy ustnej i różnymi nowotworami zlokalizowanymi w jamach surowiczych. Próbkę pobrane zostały za pomocą biopsji cienkoigłowej z lub bez aspiracji. Oprócz rutynowych metod cytologicznych, rozmazy i poddano barwieniom immunocytochemicznych przy użyciu dostępnych komercyjnie przeciwciał oraz przeprowadzono analizę cytomorfometryczną komórek obecnych w rozmazach. Uzyskane wyniki opracowano stosownymi metodami statystycznymi, określając skuteczność rutynowej cytologii, barwień immunocytochemicznych, a także analizy cytomorfometrycznej w rozpoznawaniu nowotwór wybranych typów.

W prezentowanych badaniach wykazano, że w przypadkach słabo zróżnicowanych guzów jamy ustnej, takich jak, czerniaki amelanotyczne i nisko zróżnicowane mięsaki, rutynowe badanie cytologiczne oparte na barwieniu barwnikiem Giemsy charakteryzuje się wysoką specyficznością, ale umiarkowaną czułością. Z kolei, zarówno specyficzność, jak i czułość cytologii wspartej badaniem immunocytochemicznym okazała się doskonała nie tylko w przypadku czerniaków amelanotycznych jamy ustnej i ich przerzutów, ale także w przypadkach nisko zróżnicowanych mięsaków. Ponadto, stwierdzono, że immunocytochemia jest bardzo skutecznym badaniem w różnicowaniu pomiędzy międzybłoniakami jam surowiczych i różnymi typami raków, gruczolakoraków i mięsaków umiejscowionych w jamie brzusznej lub w klatce piersiowej. Chociaż niektóre z analizowanych parametrów cytomorfometrycznych (wymiary komórek i jąder komórkowych) komórek różnych typów zmian patologicznych rozpoznanych w jamach surowiczych wykazały istotne statystycznie różnice, to z uwagi na duże odchylenia standardowe tych parametrów ich zastosowanie jako pojedynczej metody diagnostycznej nie jest uzasadnione. Wydaje się, że możliwe jest jednak zastosowanie tej metody jako pomocniczej. Z kolei, w przypadku słabo zróżnicowanych nowotworów jamy ustnej cytomorfometria okazała się całkowicie nieprzydatna diagnostycznie.